

Mi újság?

A Magyar Szentek Temploma havi tájékoztató lapja – 2019. november

Kiadja a Magyar Szentek Plébánia. Megjelenik minden hónap első vasárnapján. Ingyenes kiadvány.

Kassai vértanúk

II. János Pál pápa 1995. július 2-án szenvedésük színhelyén a szentek sorába iktatta a három kassai vértanút. Idén ünnepeljük 400. égi születésnapjukat. Illő, hogy a kerek évfordulón a szent vértanúk életét jobban megismerjük, és tiszteletük lelkünkben elmélyüljön.

A XVII. században a három részre szakadt Magyarország nemcsak politikailag nem volt egységes, a reformáció terjedésével a vallási megosztottság is megjelent. Az először főként Erdélyben gyökeret eresztő reformáció terjedését elősegítette, hogy a katolikus bécsi udvar hatalma nem terjedt ki a királyság egész területére, és még a megmaradt területeken sem volt mindig túlságosan szilárd.

Szerencsére véres vallásháború nem robbant ki, de a hitviták gyakran vezettek tragikus fordulatokhoz. Bethlen Gábor erdélyi fejedelem 1619-ben indított hadjáratot a királyi Magyarország, közelebbről az Erdéllyel határos Felvidék ellen. A később Bethlen helyére lépő Rákóczi György hadai szeptember első napjaiban értek Kassa alá. A város főkapitánya, Dóczi András látva a túlerőt, valamint azt, hogy a város többségében református polgárai nem igazán támogatják a város fegyveres védelmét, tárgyalni kezdett a megadásról. Végül azzal a feltétellel nyitotta meg a kapukat, hogy a katolikus lakosságnak és egyházi személyeknek nem esik bántódása.

Nem így történt, a fejedelem hajdúi ugyanis némi fosztogatás után őrizetbe vették a katolikus papokat. Egy részüket Dóczyval együtt Erdélybe hurcolták, de nem ők jártak a legrosszabbul. A legszörnyűbb sors három jezsuita szerzetesnek, **Pongrácz Istvánnak**, **Grodecz Menyhértnek** és **Kőrösi Márknak** jutott, akik előzőleg éppen a protestáns-katolikus összeütközések miatt menekültek Kassára. A város székesegyházának sekrestyése szerint a három szerzetest a katonák két napon át éhezették, hogy rábírák őket a kálvinista hitre való áttérésre, ám a fenyegetések és az ígéretek egyaránt hatástalannak bizonyultak. Szeptember 7-én aztán a hajdúk ismét foglyaikra rontottak, és mivel a kínzások ekkor sem törték meg a jezsuitákat, **Kőrösit** és **Grodeczet** lefejezték, **Pongráczot** pedig – mivel már holtnak vélték – egyszerűen belevetették a város egyik szennyödrébe. A városi bíró nem engedélyezte a kivégzett szerzetesek eltemetését, egy kassai polgárasszony, özvegy, Gadóczy Bálintné és több úriasszony kérésére csak annyit engedélyezett, hogy a holttesteket a verem szennyes részéből áthelyezhessék a verem egy szárazabb zugába.

Fél év múlva abban a házban, ahol a három jezsuita papot megkínózták, Bethlen Gábor és a királyi Magyarország képviselői béketárgyalásokat folytattak. A tárgyalást díszlakomával zárták, ahol Bethlen Gábor felkérte táncolni Forgách Zsigmond nádor feleségét, Pálffy Katalin grófnőt, aki kikoszarazta őt. Bethlen szégyellte ezt, s amikor harmadjára is felkérte a nemesasszonyt, azt ígérte, ha táncol vele, bármit is kér, teljesíti. A grófnő erre azt kérte, hogy eltemethesse a három meggyilkolt szerzetest a birtokán. Bethlennek, mivel az ígéretét nyilvánosan tette, teljesítenie kellett azt, csak az volt a kikötése, hogy éjjel és csendben emeltesse ki a veremből a holttesteket. Pálffy Katalin 1620-ban vörös selyemkelmébe burkolva koporsóba fektette, és díszkocsin sebesi birtokára vitette a holttesteket, majd 1635-ben közös ónkoporsóba helyeztette a csontokat, és a lánya, Forgách Mária vezetése alatt álló nagyszombati klarisszák - ferences női rend - zárdájának templomába vitette az ereklyéket. Egészen addig itt őrizték, mígnem 1782-ben II. József feloszlatta a klarissza rendet. Emiatt 1784-ben a nagyszombati Szent Orsolya-rendhez kerültek a mártírok földi maradványai. Pázmány Péter esztergomi érsek már 1628-ban elindította a kassai vértanúk szentté avatását, de nyilvános tiszteletüket Szent X. Piusz pápa csak 1905. január 15-én engedélyezte.

Mivel idén van mártírhaláluk 400. évfordulója, Bernard Bober kassai érsek-metropolita tavaly december 1-én emlékévet nyitott tiszteletükre „Megújulni a hűségben” mottóval, és amely most ér véget a kassai székesegyházban. Erdő Péter bíboros, a mi templomunk búcsúünnepén is megemlékezik róla. A kassai vértanúk példáját követhetjük a hithűségben, és közbenjárásukat kérhetjük - a Szentatya szándéka szerint - abban, hogy segítsék a nemzetiségek és a keresztény egyházak közti kiengesztelődést és az egymás iránti szeretetet.

A SZENT TÁDÉ-KÁPOLNA TÖRTÉNETE

A Szent Tádé-kápolna kezdeti történetét forrásmunkák alapján tudom felvázolni. Ezek szerint 1937-ben a Szent Imre Plébánia szeretetotthonának házi kápolnájaként nyitotta meg kapuját. Miután a szeretetotthon 1946-ban, az ismert történelmi események miatt megszűnt, a kápolna Szent Kereszt titulussal a ciszterciták expositúrája lett. 1947-ben kissé átépítették, de ekkor még mindig a mostani oldalsó részen, az ablakok előtt volt az oltár. 1951-től a kápolnát az Esztergomi Főegyházmegye alá rendelték. Ebben az időben a vezető lelkész Balassa Brúnó atya volt, akiről a hívek azóta is nagy szeretettel beszélnek.

Az én személyes kötődésem 1952-ben kezdődött, amikor is gimnáziumi hit-tantanáromat, Szkladányi Ákost tette az egyházmegye a kápolna vezető lelkészévé. Ákos Atya korábban katonapap volt, ennek megfelelő stílussal, de a kemény szó végtelenül érző szívet takart. Ő nagy tisztelője volt Szent Tádé apostolnak, s kezdeményezte a kápolna jelenlegi elnevezését. Kérésére Feszty Masa festette meg a későbbi oltárképként használt Szt. Tádé-képet, ami most a hátsó falon látható szemben az oltárral és a hatalmas Krisztus-kereszttel. Ő rendelte meg a Szt. Tádé- és Szt. József-szobrokat, és tetette át az oltárt a most látható helyére. Sajnos nem sokáig lehetett velünk, mert elég hamar elhelyezték a Béke téri templomba plébánosnak, és ezt követően nem sokára elhunyt. Elhelyezése után a hivatalban Kiscelli Ferenc atya követte, aki mellett Buzai és Pomázi ciszterci szerzetes atyák is dolgoztak a hívek javáért. Visszatérve a „templomtörténet kronológiájára”: 1957-ben önálló lelkésszé lett, majd 1982-ben plébániai rangot kapott. Kiscelli atya elhunytá után 1992-ben dr. Terebesi Tibor piarista szerzetes atya lett a plébánosunk. Külön történet lenne az övé, amíg ide eljutott, sokkal többet érdemlő nagy tudásával és még annál is nagyobb, hatalmas papi lelkiületével. Ő sokunknak igazi lelki vezetője, családjaink sorsának nyomon követője, tanácsadója volt.

1995-ben a tervezett világiállítás helyszínén megkezdődött a Magyar Szentek Templomának építése, aminek elkészültében az ekkor idehelyezett Écsy Gábor atya játszott mindennél fontosabb szerepet. Nagyon a szívében viselte a templom építését, és közben tartott bemutató körbejárásokat a híveknek. Szakszerű szervező munkájának és a hívek kiegészítő adományának is köszönhetően a templom a szokásosnál jóval gyorsabb tempóban épült fel. Hivatalos átadása és felszentelése 1996. augusztus 17-én volt. Ennek az aktusnak megünneplésére minden évben sort kerít Gábor atya, amelyet az esperes kerületünk meghívott papjaival koncelebrálva egy püspökünk tart.

A templom megszületésével természetesen átvette a plébániai címet, és ekkor a Szent Tádé-kápolna a templomnak lett a hivatalos miséző helye. Terebesi atya nyugdíjba vonulása után lett Écsy Gábor atya a plébánosunk, és mellé rendszeresen káplánokat kaptunk, hiszen ő a Magyar Katolikus Karítaszban töltött be egyre magasabb tisztségeket, máig ennek országos elnöke. Az évente vagy kétevente változó káplánokat sem tudtam sorrendben nyilvántartani, ezért csak megpróbálom őket felsorolni. Lehet, hogy a következőkben kissé hiányos emlékezetem következtében nem lesz teljes a lista, ezért elnézést kérek azoktól, akik kimaradtak volna.

Volt Tamás, majd Szabolcs atyánk (ma Kanadában szolgál), Tibor, Sándor és Balázs atyánk, és most Huszti Zoltán atya, aki mindenki kedvence lett. Ő vezette be itt a kápolnában a hívek részére is a két szín alatt történő szentálódzást, a rendszeres szentségimádási lehetőségeket, és minden ünnepünket színessé és emlékezetessé teszi.

A Szent Tádé-kápolnában hetente keddi napokon tartunk rózsafüzér-ájtatosságokat, amelyeken rendszeresen egy kb. 8 fős „törzsgárda” tagság jelenik meg, de amelyre nagyon sok szeretettel várunk másokat is, hogy minél többen kérhesük a Szent Szűz segítségét élő és meghalt testvéreinkért, hazánkért és a világ visszatéréseért az Anyaszentegyház szerető keblére.

Kápolnánk megmaradt nekünk, és ide a már nehezen mozgó, de buzgó idős emberek is el tudnak jönni a hétköznapi misékre és egyéb alkalmakra. Örömmel észleljük Zoltán atya ittléte óta, hogy fiatalokkal is gyarapodunk, és ministránsok is többnyire szolgálnak. Azért még van hely a kápolnánkban, ezúton is kérjük azokat, akiknek jó szándéka, egészségi állapota és ideje engedi, jöjjenek, segítsenek nekünk imádkozni.

Imádkozzunk együtt Gábor és Zoltán atyákért, Szilasné Magdiért, szeretett sekrestyésünkért, Leskó Zoltán kántorunkért, aki nagyon sok ünnepi alkalmunkat tette még szebbé szolgálatával, Füzes Jánosért, aki a kápolna fizikai létéért felelős, és minden hívőnkért is, akik hűségesen látogatják a Szent Tádé-kápolnát!

SZENT I. KELEMEN PÁPA

Kelemen valószínűleg előkelő 1. századi zsidó családból származott, amely aztán szétszakadt, így a fiatal nekiindult, hogy megkeresse övéit. Ám útja során nem a családjára bukkant, hanem a kereszténységre, találkozott Szent Péterrel és csatlakozott hozzá missziós útjain.

Egyes források szerint őt választotta Szent Péter utódjául, ám ő lemondott erről Linus javára, s csak Szent Anacletus után választották őt pápává, így a 3. vagy 4. a pápák sorában. Kb. 88-tól volt az egyház első embere, egészen haláláig, ami körülbelül 97-re tehető.

A Liber Pontificalis (Pápák könyve) vértanúként tartja számon. Traianus császár, az uralkodása alatt kirobbant keresztényüldözés során a Krím-félszigetre, Khersonba száműzte, ahol sok kereszténnyel együtt márványbányában dolgozott. Az ottaniak az írások szerint sokat szenvedtek a vízhiánytól, ezért Kelemen vízért kezdett imádkozni. Eközben meglátott egy bárányt, ami a lábával kapart egy helyen, a pápa odament, és bőséges vizet fakasztott.

A csodatétel olyan nagy hatással volt a környék lakóira, hogy nagyon sokan azonnal megkeresztelkedtek. Ez azonban Traianusnak egyáltalán nem tetszett, s elrendelte Kelemen vízbe fojtását. Vértanúsága azonban nem maradt eredménytelen, halála után addig húzódott vissza a tenger, amíg a szárazföldre nem tudták vinni a szent testét, miközben a hullámok mint márvány mauzóleum vették körül.

Ünnepe hagyományosan október 13-a volt, de 1969-ben áttették november 23-ára. A Krím-félsziget és több európai város, valamint a kőfaragók, kalaposok és tengerészek védőszentje.

Bartha Tibor

PLÉBÁNIAI PIKNIK

Október 19-én, szombaton Makkosmáriára látogatott az egyházközség apraja-nagyja. A fiatalabbak már reggel elindultak a plébániától mini zarándoklatként összekötve a templomunkat a makkosi Mária-kegyhellyel, vidáman ereszkedtek le a völgybe, ahol már várta őket az autókkal érkezők csapata. Nagy öröm volt már ez a találkozás is, ahogyan összeolvadt a sok generáció a kegytemplom előtt.

A szentmiséhez készülődve Zoli atya felhívta figyelmünket Ozsvári Csaba kelyhére, melyet nemcsak megcsodáltunk, hanem még kézbe is vehettünk.

A mise keretében Csatádi Iván beszélt a kegyhely történetéről, azután rendhagyó módon, mindenki egyesével az oltár mögötti megkövesedett tölgyfához és a kegyképhez lépett, ott kérve Magyarok Nagyasszonya közbenjárását saját szándékaira, eközben minden jelenlévő énekkel és imával bekapcsolódott. Így a miseáldozat még inkább közösségivé vált.

Ezt követően közös ebéddel ünnepeltünk tovább, nagy öröm volt a terített asztal és a sok-sok finomság látványa, amit az egyre melegedő idő is fokozott. Szerencsére sok olyan testvérünk is jelen volt, akik eddig kevésbé kapcsolódtak be a közösségi programokba, a kamaszok is viszonylag nagy létszámmal jelentek meg. Az ebéd utáni beszélgetést kisebb focizás, labdázás törte meg. Bár időközben kezdett fogyatkozni a csapat, mégis öröm volt, hogy sokan fontosnak tartották, hogy legalább egy-két órára részesei legyenek a közös pikniknek. Kora délután egy közös rózsafüzér-imádsággal zárult a program, amely minden bizonnyal nagy megerősítésére volt egyházközségünknek. Köszönjük Zoli atyának a szervezést, reméljük sok ilyen élmény és találkozás fog minket erősíteni a jövőben is. Ilyen alkalom lehet például november 13-án, a magyar szentek és boldogok ünnepe, plébániánk búcsúja is.

(Gere Dömötör)

Hírek, hirdetések, programok

LITURGIKUS NAPTÁR

Nov. 5-én Szent Imre
Nov. 9-én a lateráni bazilika felszentelése
Nov. 11-én Tours-i Szent Márton püspök
Nov. 13-án Magyar szentek és boldogok
Nov. 15-én Nagy Szent Albert püspök
Nov. 16-án Skóciai Szent Margit
Nov. 19-én Árpád-házi Szent Erzsébet
Nov. 21-én Szűz Mária bemutatása
Nov. 22-én Szent Cecília
Nov. 25-én Krisztus Király
Nov. 30-án Szent András apostol

Templomunk búcsúnapját **november 13-án**, szerdán ünnepeljük.

A szentmisét az egyházkerület papsága 18 órakor mutatja be

Erdő Péter bíboros úr vezetésével.

Ekkor emlékezünk meg a **kassai vértanúkról**.

Utána mindenkit szeretettel várunk az agapéra a hittanteremben.

November 24-én, vasárnap országszerte

SZENT ERZSÉBET-NAPI GYÚJTÁS lesz.

Az adományokat a szegények megsegítésére valamint a Katolikus Egyház szociális intézményeinek támogatására fordítjuk.

A Szent Imre-templom búcsúját

november 10-én, vasárnap 19.15 kor ünnepeljük a Szent Imre-templomban.

Újabb világméretű **szentségimádás lesz november 23-án!**

Készüljünk a 2020-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra!

5. alkalommal hívjuk a világ katolikusait, hogy imában emeljék fel Istenhez világunkat, és imádkozzunk együtt a megtérésekért.

A Magyar Szentek Templomában 17-18 óráig tarjuk a szentségimádást,
és 18.30-kor kezdődik a szombat esti mise.

November 24-én, Krisztus Király vasárnapján a fél 12-es misén az **IMPERATRIX** Énekegyüttes énekel.

Lapszemle:

Ferenc pápa:

A bennünk dúló harc mindig a kegyelem és a bűn között folyik

Az Úr világosságot gyújt szívünkben, hogy lássuk, mi a jó és mi a rossz. Mindenben folyamatosan zajlik a kegyelem és a bűn közötti harc, ezért a nap végén gondolkodjunk el döntéseinken, hogy azokat az Úr vagy az ördög sugallta – buzdított október 25-én reggel a Szent Márta-ház kápolnájában mondott homíliájában a pápa.

A Szentlélek sugallta jó és a rossz szellem sugallta rossz között dúló harc az, amit mindannyian megélünk. Ha valaki azt állítaná, hogy ezt nem érzi, boldogan, nyugodtan, békében él, annak azt válaszolnám: „Te nem boldog vagy, hanem el vagy kábítva, nem érted, mi történik.”

Ebben a mindennapos küzdelemben van, hogy győzünk, másnap veszítünk, aztán harmadnap új harc kezdődik, és így tovább a végsőig. Gondoljunk a vértanúkra is, akiknek az utolsó pillanatig kellett küzdeniük, hogy megmaradjon a hitük. Vagy a szentekre, mint például a Gyermeke Jézusról nevezett Szent Teréz, akinek a legkeményebb harcot halálos ágyán kellett megvívnia, amikor úgy érezte, hogy a rossz szellem el akarja vonni őt az Úrtól. Vannak rendkívüli küzdelmek, de mindennaposak is, amelyek ismétlődnek – mondta Ferenc pápa. Utalt a napi evangéliumi szakaszra Szent Lukács könyvéből (Lk. 12,54–59), amelyben Jézus a sokasághoz, de egyben mindannyiunkhoz szól: „Az ég és föld jeleiből tudtok következtetni; a mai idők jeleit miért nem ismeritek fel?”

Minket, keresztényeket sok minden lefoglal, sok jó dolog is. De azt tudjuk-e, mi zajlik bennünk? Kinek a sugallatára cselekszünk? Mi ebben a mi lelki irányultságunk? Mi ösztönöz minket? Mindennapi életünk olyan, mint az út: haladunk életünk útján, és amikor úton vagyunk, csak azt nézzük, ami érdekel minket, a többit nem vesszük észre. A harc mindig a kegyelem és a bűn között folyik – erősítette meg szentbeszédében a pápa. Az Úr üdvözíteni akar minket és kihúzni ebből a kísértésből, a rossz szellem pedig mindig bele taszít, hogy legyőzzön minket. Tegyük föl magunknak tehát a kérdést: mi milyen emberek vagyunk? Csak megyünk előre az úton anélkül, hogy észrevennénk, mi történik körülöttünk? Döntéseink mindig az Úrtól jönnek, vagy önzésünk, az ördög diktálja őket?

Fontos, hogy megismerjük, mi zajlik bennünk – szögezte le Ferenc pápa.

Fontos, hogy befelé is éljünk, és ne hagyjuk, hogy lelkünk forgalmas út legyen. Ehhez az kell, hogy a nap végén két-három percre elcsendesedjünk, és végiggondoljuk, milyen fontos dolog történt bennünk aznap.

A Vatikáni Rádió forrásából Bartha Tibor foglalta össze

Mi Újság? – a Magyar Szentek Templomának havi tájékoztató lapja. Kiadja a Magyar Szentek Plébánia. Megjelenik minden hónap első vasárnapján. Ingyenes kiadvány. Ha a lappal kapcsolatban bármilyen észrevétele van, megteheti a 209-22-24-es telefonszámon vagy az 1507 Budapest, Pf.: 70. levélcímen. E-mail: magyarszentekbp@freemail.hu. Honlapunk: www.magyarszentek.piar.hu.